

Aan	ALV MFF
Ingebracht door	Berichtenteam en TG Sectordocumentatie
Datum	22-10-2025
Versie	1.0, vastgesteld door ALV MFF
Onderwerp	Terminologiewijzigingen a.g.v. Energiewet

Aanleiding

Op 1 januari 2026 treedt de Energiewet in werking. Deze wet brengt niet alleen nieuwe regelgeving met zich mee, maar introduceert ook nieuwe terminologie. In de Scope & Invoeringsstrategie Energiewet is onderkend dat het verwerken van de Energiewet-terminologie in de sectordocumentatie één van de eerste onderwerpen is die opgepakt kan worden (*TS077 - Updaten terminologie in sectordocumentatie n.a.v. Energiewet* en *TS076 - Updaten documentatie gegevensuitwisseling/berichten n.a.v. Energiewet*). Om uniformiteit te bevorderen, is het van belang om consistentie in het gebruik van terminologie na te streven binnen alle sectordocumentatie. Het gaat hierbij om de volgende documenten:

1. MSP Retailprocessen
2. MSP Wholesale elektriciteit
3. MPM en DPM's Wholesale gas
4. MPM en DPM Stuursignaal gas
5. DPM Leveringszekerheid
6. Vastgestelde issues/topics die niet verwerkt zijn in een DPM of MSP
7. Business Requirements Specifications (BRS), Business Services en Berichtdefinities

Doel

Het hoofddoel van deze notitie is verslag doen en akkoord krijgen over het gebruik van terminologie in sectordocumentatie die wijzigt door de Energiewet. In deze notitie worden verschillende categorieën van begrippen behandeld die met de komst van de Energiewet onderscheiden kunnen worden en relevant zijn voor aanpassing van de sectordocumentatie.

Allereerst gaat het om bestaande termen uit onder andere de Begrippencodes, de Gaswet en de Elektriciteitswet, die vervangen worden door nieuwe begrippen uit de Energiewet. Daarnaast introduceert de Energiewet ook volledig nieuwe termen, die voorheen niet werden gebruikt binnen de sector en daarom nu een plek moeten krijgen in de documentatie. Een derde categorie omvat begrippen die weliswaar qua naam ongewijzigd zijn gebleven, maar waarvan de definitie in de Energiewet is aangepast. Hierdoor hebben ze in de praktijk een andere betekenis gekregen.

Naast het verwerken van deze wijzigingen, richt deze notitie zich ook op het aanbrengen van consistentie in de schrijfwijze van gebruikte termen. Waar mogelijk worden verouderde begrippen vervangen door actuele varianten, ook als deze niet direct uit de Energiewet voortkomen.



Tot slot worden er voorstellen gedaan voor afspraken rondom het gebruik van begrippen die in de praktijk op meerdere manieren geïnterpreteerd kunnen worden, om eenduidigheid en duidelijkheid in communicatie te waarborgen.

Proces

Het overzicht van wijzigingen is tot stand gekomen door de begrippenlijst uit de Energiewet, de Elektriciteitswet 1998, de Gaswet 2000, de Begrippencode gas en Begrippencode elektriciteit naast elkaar te zetten en te vergelijken. Op basis van deze vergelijking is een analyse uitgevoerd en inzichtelijk gemaakt welke begrippen uit de Energiewet:

- 1) oudere begrippen vervangen,
- 2) nieuw zijn geïntroduceerd, of
- 3) een definitiewijziging hebben doorgemaakt t.o.v. oudere begrippen.

Ook worden afspraken gepresenteerd die moeten leiden tot eenduidig gebruik van enkele begrippen. Als laatste worden er aanpassingen gemaakt aan de schrijfwijze van enkele begrippen die binnen de sectordocumentatie afwisselend gebruikt worden. De uitkomsten hiervan zijn te vinden in het **bijgevoegde Excel document**.

Overwegingen

Hieronder staan enkele overwegingen waarvoor specifieke aandacht nodig is en die de basis vormen voor het bijgevoegde Excel document.

- Systeembeheerder

Diverse begrippen waarin het woord “net” voorkomt, worden aangepast naar “systeem” met ingang van de Energiewet. Zo wordt het begrip “netbeheerder” vervangen door “systeembeheerder”. In de huidige situatie wordt het woord “netbeheerder” uitsluitend gebruikt wanneer het betrekking heeft op alle onderliggende beheerders: de landelijke netbeheerder, de regionale netbeheerder en de beheerder van een gesloten distributiesysteem.

Deze werkwijze wordt ook voor de nieuwe terminologie gehanteerd. Het begrip “systeembeheerder” wordt uitsluitend gebruikt wanneer sprake is van **alle drie** de volgende categorieën: de transmissiesysteembeheerder, de distributiesysteembeheerder en de beheerder van een gesloten systeem.

Wanneer slechts één of twee van deze categorieën bedoeld wordt, dient deze specifiek benoemd te worden.

- Marktdeelnemer

Het begrip “marktdeelnemer” wordt geïntroduceerd in de Energiewet. Dit begrip is echter moeilijk toepasbaar in sectordocumentatie. Marktdeelnemer sluit namelijk de begrippen “balancerings-verantwoordelijke” en “meetverantwoordelijke” uit, terwijl deze partijen wel degelijk actief zijn op



de energiemarkt, zij het in een andere vorm. Om die reden zal het gebruik van het begrip “marktdelnemer” zoveel mogelijk beperkt worden. In plaats daarvan zullen de relevante marktrollen expliciet benoemd worden.

- Eindafnemer en Actieve afnemer

Het begrip “eindafnemer” wordt in de Energiewet geïntroduceerd en gedefinieerd als “een aangeslotene die elektriciteit of gas koopt of wil kopen voor eigen gebruik.” De Memorie van toelichting geeft aan dat de volgende categorieën onder dit begrippencluster vallen: de eindafnemer, de huishoudelijke eindafnemer (HHE), de micro-onderneming, de kleine onderneming, de middelgrote onderneming en de actieve afnemer.

De eindafnemer kan dus ook een actieve afnemer zijn die alleen afneemt. Echter, de actieve afnemer onderneemt ook andere activiteiten dan afnemen, zoals het invoeden van energie, en deelname aan vraagresponsdiensten.

Eindafnemer: *“aangeslotene die elektriciteit of gas koopt of wil kopen voor eigen gebruik”* (Energiewet).

Actieve afnemer: *“een eindafnemer, of een groep gezamenlijk optredende eindafnemers, die binnen een eigen of gezamenlijke installatie zelfopgewekte of gedeelde elektriciteit verbruikt of opslaat, die zelfopgewekte elektriciteit verkoopt of deelt, die gedeelde elektriciteit verbruikt of opslaat, of die gebruik maakt van flexibiliteits- of energie-efficiëntiediensten, mits die activiteiten niet zijn belangrijkste commerciële activiteit vormen”* (Energiewet).

De wettelijke definities zoals vermeld in de Energiewet zijn leidend. De term “afnemer” zal niet los gebruikt worden, omdat dit verwarrend werkt.

- Meetinrichting en Meter

Momenteel spelen er discussies over het begrip “meetinrichting”. Gekozen is om uit te gaan van het begrip zoals omschreven in de Energiewet. We gebruiken het begrip “meter” wanneer het specifiek om een meter gaat. En de term “meetinrichting” wanneer er het samenstel van instrumenten met een meetfunctie bedoeld wordt. Dit kunnen ook meerdere meters zijn die vallen onder dezelfde meetinrichting.

- Meetinrichtingen met/zonder communicatiefunctionaliteit (KA)

In de Energiewet wordt in de tekst gesproken van verschillende soorten meetinrichtingen voor kleine aansluitingen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen het wel/niet hebben van communicatiefunctionaliteit en het wel/niet gebruiken of werken van deze communicatiefunctionaliteit.

De varianten van een meetinrichting met communicatiefunctiealiteit zijn uitgewerkt in de onderstaande tabel met de termen die gebruikt gaan worden in de sectordocumentatie. Deze termen gaan alleen over kleine aansluitingen.

Term	Administratieve status van de meetinrichting met communicatiefunctiealiteit	Technische uitleesbaarheid van de meetinrichting met communicatiefunctiealiteit	Allocatiemethode	Verantwoordelijkheid vaststellen meterstanden
Een meetinrichting met communicatiefunctiealiteit	Niet relevant voor de term			
Een meetinrichting waarvan de communicatiefunctiealiteit administratief is uitgeschakeld	UIT	SMN of SMU	PRF	LV
Een meetinrichting waarvan de communicatiefunctiealiteit definitief technisch niet functioneert	AAN of UIT	SMN	PRF	LV
Een meetinrichting waarvan de communicatiefunctiealiteit wordt gebruikt	AAN	SMU	SMA	DSB
Een meetinrichting waarvan de communicatiefunctiealiteit niet wordt gebruikt	UIT	SMN	PRF	LV
	UIT	SMU	PRF	LV
	AAN	SMN	PRF	LV

Toelichting

- “niet relevant voor de term ” betekent dat dit aspect niet relevant is voor de betekenis van de term.
- AAN betekent dat de communicatiefunctiealiteit van de meetinrichting administratief aan is
- UIT betekent dat de communicatiefunctiealiteit van de meetinrichting administratief uit is gezet op verzoek van de aangeslotene
- SMN betekent dat de communicatiefunctiealiteit definitief technisch niet functioneert

- *SMU betekent dat de communicatiefunctie functioneert (behoudens storingen)*
- *SMA betekent dat slimme-meter-allocatie wordt toegepast op het betreffende allocatiepunt*
- *PRF betekent dat profielallocatie wordt toegepast op het betreffende allocatiepunt*

- Leverancier

De Energiewet introduceert verschillende typen leveranciers, die gezamenlijk onder de verzamelterm “leverancier” vallen. Hierdoor kan onduidelijkheid ontstaan over de vraag of het uitsluitend gaat om de ‘traditionele’ leverancier (zoals deze bestond vóór de invoering van de Energiewet) of ook om de nieuwe vormen van leveranciers, zoals peer-to-peer leveranciers, energiegemeenschappen en actieve afnemers die als leverancier optreden. Per document of proces zal daarom expliciet vermeld worden wat de lezer moet verstaan onder het begrip “leverancier”. Hierbij worden alle marktrollen genoemd die de rol van leverancier binnen het document kunnen vervullen.

- Contract vs. Overeenkomst

In de Energiewet wordt op verschillende plaatsen het begrip “overeenkomst” gebruikt, waar voorheen sprake was van “contract”. In de bestaande sectordocumentatie worden beide termen door elkaar gebruikt. Aangezien er geen richtlijnen bestaan die bepalen wanneer welk begrip toegepast moet worden, zal het huidige gebruik van “contract” en “overeenkomst” in de sectordocumentatie ongewijzigd blijven. Het begrip “overeenkomst” zal dus in de sectordocumentatie niet worden gewijzigd naar “contract”, en omgekeerd evenmin.

- Marktpartij vs. Marktrol

De term “marktpartij” wordt veel gebruikt in de sector. Deze term is echter nergens gedefinieerd. Om duidelijk onderscheid te kunnen maken tussen “marktpartijen” en “marktrollen”, zal dit hier gedaan worden:

- Een “marktpartij” is een organisatie binnen de energiesector die een marktrol vervult en met een unieke identificatie geregistreerd is t.b.v. het berichtenverkeer.
- Een “marktrol” is een officieel erkende rol van een entiteit die activiteiten uitvoert in de energiesector en specifiek marktfacilitering.



Doel

- ☒ Ter vaststelling
- ☐ Ter goedkeuring
- ☐ Ter bespreking
- ☐ Ter informatie

Afgestemd met

- ☐ Portfolio Stuurgroep (PFSG)
- ☐ Integraal Planningsoverleg (IPPO)
- ☐ Integraal Implementatie Sturingsoverleg (IISO)
- ☒ BO Systeemprocessen (BOSO)
- ☐ BO Datadelen (BODO)
- ☒ TG Sectordocumentatie
- ☒ Berichtenteam